

Z A P I S N I K
sa XXXIX sjednice Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju
i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore 26. saziva, održane 17. decembra 2018. godine

Sjednica je počela 17. decembra 2018. godine u 11.40 časova.

Predsjedavao je prof. dr Petar Ivanović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici/ce, članovi/ce Odbora: Genci Nimanbegu, dr Predrag Sekulić, Marija Čatović, Ana Nikolić, Mirsad Murić i mr Sanja Pavićević.

Sjednici nijesu prisustvovali članica Odbora dr Vera Bulatović i članovi dr Strahinja Bulajić i mr Veljko Vasiljević.

Sjednici su, u svojstvu predlagača zakona, prisustvovali: Bojan Paunović - v.d. generalnog direktora Direktorata za budžet u Ministarstvu finansija, Ljubica Radović i Milena Milović, samostalne savjetnice I u Direktoratu za budžet.

Sjednici su, u skladu sa članom 67 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovali: Zoran Tomić, Sekretar u Ministarstvu održivog razvoja i turizma, Veljko Vrbica, rukovodilac Službe za opšte poslove, ljudske resurse, finansije, logističku i tehničku podršku u Ministarstvu održivog razvoja i turizma i Đuro Žugić, državni sekretar u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Pošto je konstatovano da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje, za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

- Usvajanje zapisnika sa 37. sjednice-
- Usvajanje zapisnika sa 38. sjednice-

1. Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2019. godinu.
2. Tekuća pitanja.

Zapisnik sa 37. sjednice Odbora usvojen je jednoglasno.

Zapisnik sa 38. sjednice Odbora usvojen je jednoglasno.

1. Prva tačka dnevnog reda – Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2019. godinu

Predsjednik Odbora, prof. dr Petar Ivanović podsjetio je da Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje, kao zainteresovano radno tijelo, razmatra Predlog zakona o budžetu za 2019. godinu u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice čiji rad prati ovaj Odbor. S tim u vezi, dodaje da sjednici, pored ovlašćenih predlagača, prisustvuju i predstavnici Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja i Ministarstva održivog razvoja i turizma.

V.d. generalnog direktora Direktorata za budžet u Ministarstvu finansija, Bojan Paunović, dao je uvodno obrazloženje Predloga zakona. Upoznao je Odbor sa strukturom budžeta ukazujući na raspodjelu za tekući budžet, rezerve, budžet državnih fondova, kapitalni budžet, transakcije finansiranja izdataka. Istakao je da je budžet za 2019. godinu rezultat nastavka sprovođenja mjera fiskalne konsolidacije usmjerenih na povećanje budžetskih prihoda i optimizaciju budžetske potrošnje kako bi se obezbijedilo smanjenje budžetskog deficita i stvorili uslovi za postepeno smanjenje javnog duga. Ističe da izvorni prihodi budžeta za narednu godinu planirani na 38,2% procijenjenog BDP što je u odnosu na 2018. godinu više za 4,0%. Izdaci budžeta planirani su na 41,1% BDP-a i u odnosu na tekuću godinu veći su za 2%. Rast ukupnih izdataka uslovljen je dodatnim ulaganjima u infrastrukturu o čemu govori i najveći iznos kapitalnog budžeta u dosadašnjem periodu. Polazeći od navedenog, budžet za 2019. godinu karakteriše brži rast prihoda u odnosu na rashode, čime se podstiče opadajući trend budžetskog deficita koji je za narednu godinu projektovan na nivou od 2,97% BDP-a. Naveo je da se u narednom periodu očekuje ostvarivanje značajnog suficita tekuće budžetske potrošnje čime se stvara finansijski prostor za ulaganja u infrastrukturu kako bi se pružila dodatna podrška ekonomskom rastu. Kako je kazao, imajući u vidu planirani suficit budžetske potrošnje, novo zaduživanje će se vršiti isključivo za finansiranje kapitalnih projekata koji se realizuju preko kapitalnog budžeta i to kroz kreditna sredstva stranih banaka i sopstvenih sredstava. Takođe, govorio je o najpovoljnijem zaduživanju na međunarodnom tržištu tokom sljedeće godine i ukazao na fiskalne rezerve u vidu depozita koje će se koristiti u narednom periodu. Istakao je da planirani nivo prihoda ne uključuje efekte implementacije projekata kao što je „ekonomsko državljanstvo“, dok se ukupni izdaci ne uključuju kroz očekivani efekat sprovođenja reforme javne uprave kroz optimizaciju broja zaposlenih, po čijem osnovu se očekuju pozitivni efekti u narednom periodu u dijelu planiranog deficita. I pored pozitivnih trendova u kretanju glavnih fiskalnih agregata neophodno je nastaviti sa mjerama fiskalne konsolidacije kako bi se stvorili uslovi održivosti javnih finansija. U narednom periodu, Vlada Crne Gore fokusiraće se na unapređenju poreskog ambijenta što je pretpostavka za dalji ekonomski rast. Na kraju, istakao je da su glavne karakteristike budžeta za 2019. godinu nastavak sprovođenja mjera fiskalne konsolidacije, smanjenje budžetskog deficita ispod 3%, rast izvornih prihoda, optimizacija tekuće budžetske potrošnje, ulaganje u infrastrukturu i smanjenje potreba zaduživanja usmjerenog isključivo u funkciji razvoja.

Sekretar Ministarstva održivog razvoja i turizma, Zoran Tomić, ukazao je da su opredijeljena sredstva za potrošačku jedinicu Ministarstvo održivog razvoja i turizma veća u odnosu na rebalans budžeta iz tekuće godine. Upoznao je da je budžet Ministarstva podijeljen na pet programa, da su sredstva uvećana, osim za program „Administracija“ koji je smanjen. Kako je rekao, planirano je povećanje sredstava u dijelu bruto zarada koje se odnose na Upravu za javne radove, angažovanje stručnjaka za IPA fondove, program inspekcije. Takođe, planirano je povećanje za projekat „Neka bude čisto“, osnovan je „EKO fond“, za izradu i održavanje softvera i rashodi za konsultantske usluge. Istakao je i povećanje u dijelu kapitalnog budžeta.

Državni sekretar u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja, Đuro Žugić istakao je da je budžet Ministarstva uvećan za preko 3 mil. € u odnosu na 2018. godinu ili 15% i dodaje da se povećanje odnosi na subvencije poljoprivrednim proizvođačima i prerađivačima čime bi se povećala njihova konkurentnost, kako primarne poljoprivredne proizvodnje tako i prerađivačkog sektora i povećalo zapošljavanje. S tim u vezi, kazao je da se radi o jednom razvojnom budžetu, kojim su značajna sredstva opredijeljena za rast subvencija. Osnovni argument za povećanje sredstava jeste usklađivanje sa zajedničkom poljoprivrednom politikom, rad na zatvaranju pregovaračkih poglavlja i veliko interesovanje poljoprivrednih proizvođača. Upoznao je da će ulaskom u Evropsku uniju sva poljoprivreda u Crnoj Gori biće finansirana iz budžeta EU, a da će opredijeljeni iznos sredstva upravo zavisiti od visine ulaganja u pretprijetnom periodu. Istakao je nekoliko važnih projekata predviđenih kapitalnim budžetom i to: „Kuća voća“ u Andrijevići, „Kuća maslina“, Stari Bar i izrada projektne dokumentacije za projekat „Kuća vina“. Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, kao nezavisna potrošačka jedinica dobila je povećanje sredstava za subvencije koje će najvećim dijelom biti iskorišćene za povećanje kvaliteta i bezbjednosti hrane.

Poslanik, dr Predrag Sekulić u svom izlaganju istakao je da se radi o prihodnim ministarstvima koja su u proteklom periodu ostvarila zapažene rezultate. U prilog tome, smatra potpuno opravdanim povećanje sredstava za narednu godinu za navedene potrošačke jedinice.

Poslanik Mirsad Murić pohvalio je opredijeljeni iznos subvencija u oblasti poljoprivrede i smatra da je to veliki podsticaj za stanovništvo u ruralnim područjima koji žele da se bave poljoprivredom. Podsjetio je na Pregovaračko poglavlje 27- životna sredina i klimatske promjene i ukazuje na potrebu većih izdvajanja za program „Životna sredina“.

Poslanik Genci Nimanbegu istakao je da su turistički trendovi u Crnoj Gori veoma pozitivni ali da ti trendovi nijesu samo rezultat naših internih napora već i globalnih dešavanja u Svijetu. S tim u vezi, postavio je pitanje da li planirana sredstva za Nacionalnu turističku organizaciju mogu garantovati zadržavanje tržišne niše. Postavio je pitanje da li su planirana sredstva za pomoć Montenegro Airlines-u. U okviru programa „Životna sredina“, istakao je značaj izrade Studije zaštite Ulcinjske Solane i pitao da li su opredijeljena sredstva za odabir upravljača budućeg zaštićenog područja Solane. Kada je u pitanju program „Poljoprivreda“, interesovao se za visinu planiranih sredstva za sektor ribarstva. Podsjetio je na povećanje broja registrovanih ribara i pitao da li postoje bilo koji ekonomski pokazatelji koji govore o stanju u toj oblasti. Ukazao je i na potrebu postojanja socijalnog i penzionog osiguranja ribara. Kada je riječ o primjeni Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata izrazio je mišljenje da je broj inspektora nedovoljan zbog čega izostaje kvalitetan nadzor i interesovao se na koji način Ministarstvo planira da riješi pomenuti problem.

Prof. dr Petar Ivanović, predsjednik Odbora podsjetio je na odluku Odbora o održavanju konsultativnog saslušanja na temu „Primjena Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata“, zakazanog za 26. decembar 2018. godine, gdje će biti prilika da se podrobije razmotri rad pojedinih službi i sami efekti primjene Zakona.

Poslanica Marija Čatović postavila je pitanje koje se odnosi na postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i da li je Ministarstvo odredilo lokacije na kojima će se deponovati kanalizacioni mulj koji nastaje kao produkt prečišćavanja otpadnih voda.

Sekretar u Ministarstvu održivog razvoja i turizma, Zoran Tomić odgovarajući na pitanja poslanika istakao je povećanje sredstva za program životne sredine. Pored tekućeg budžeta planirana su kreditna sredstva koja imaju za cilj unapređenje segmenata životne sredine. Pohvalio je izuzetno dobre turističke trendove u Crnoj Gori i podsjetio na veliki broj investicija u oblasti turizma. Osvrnuo se na Studiju zaštite Solane i podsjetio da je Vlada Crne Gore pripremila Studiju kojom je predloženo da Solana bude proglašena zaštićenim prirodnim dobrom u kategoriji „Park prirode“. Imajući u vidu

predloženu kategoriju zaštitu, podsjetio je da, shodno Zakonu o zaštiti prirode, Odluku o proglašenju zaštićenog prirodnog dobra treba da donese Skupština opštine Ulcinj, koja će i odrediti upravljača zaštićenim područjem. Istakao je da su rađene brojne procjene održivosti Solane i u skladu sa tim predloženo nekoliko modela. Kazao je da je primjena Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata kvalitetna i da u prilog tome govore podaci da je u proteklom periodu izdato preko 200 mišljenja na lokalne planove, 94 saglasnosti za usvajanje, dok su 33 plana vraćena na doradu. Upoznao je Odbor sa podacima koji se odnose na rad inspeksijskih organa i podsjetio da je Vlada usvojila sistematizaciju kojom se povećava broj inspektora. Kada je u pitanju definisanje lokacija za odlaganje kanizacionog mulja, kazao je da se rješenje tog problema očekuje u narednom periodu. Upoznao je da su budžetom planirane subvencije za Montenegro Airlines ali da je to nadležnost drugog Ministarstva, dok su budžetom Ministarstva održivog razvoja i turizma planirane subvencije u iznosu od 1 mil € za nisko tarifne kompanije kako bi se Crna Gora, kao turistička destinacija učinila privlačnijom.

Poslanica, mr Sanja Pavićević, upoznala je da je do sada 13 opština imenovano glavnog gradskog arhitektu i postavila pitanje da li se koristi mogućnost data Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata da se imenuje jedan glavni gradski arhitekta za više opština koja se nalaze u neposrednoj blizini.

Sekretar u Ministarstvu održivog razvoja i turizma, Zoran Tomić kazao je da Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata omogućava da u slučaju odsutnosti glavnog gradskog arhitekta poslove obavlja glavni državni arhitekta. Ukazao je da postoji nekoliko opština sa zajedničkim gradskim arhitektom (13 opština i 11 glavnih gradskih arhitekata).

Državni sekretar u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja, Đuro Žugić smatra da je sektor ribarstva bio neopravdano zapostavljen dugi niz godina. Posljednje dvije godine napravljen je značajan iskorak, formiran je posebni Direktorat za ribarstvo i time je poslata poruka o značaju ove oblasti. Istakao je zapošljavanje dodatnog ribarskog inspektora za narednu godinu, ukazao na značajne aktivnosti koje su realizovane sa ciljem suzbijanja nelegalnog ribolova, otvaranje riblje pijace u Ulcinju, povećanje broja registrovanih ribara, što će omogućiti ribarima da na adekvatan način plasiraju svoje proizvode. Pored toga, podsjetio je na nedavno otvoreni ribarski monitoring centar, koji će dodatno obezbijediti veću kontrolu ulova ribe. Ukazao je na značajna planirana sredstva za ribarstvo, čemu treba dodati i sredstva planirana Agrobudžetom, kao i subvencije u poljoprivedi. Pored toga, kroz projekat MIDAS 2 planirana su sredstva u iznosu od 10 mil. € i očekuje se podrška Investiciono razvojnog fonda kroz kreiranje posebne kreditne linije za ribare, koja će omogućiti ribarima da koriste povoljna sredstva za unapređenje flote.

Prof. dr Petar Ivanović, predsjednik Odbora prilikom analize budžeta osvrnuo se na nekoliko stavki budžeta. Primjetio je povećanje opredijeljenih sredstava po stavci „održavanje softvera“. Smatra da svi softveri treba da su u upotrebi i da skrate vrijeme građanima potrebno za pribavljanje potrebnih dokumenata, ali da kvalitet usluge koji građani očekuju treba da bude u skladu sa opredijeljenim sredstvima. Pored toga, primjetio je povećanje opredijeljenih sredstava po stavci „konsultantske usluge“ i dodao da ta stavka najbolje govori gdje se nalazimo sa stručnim, administrativnim i tehničkim kapacitetima kao društvo. Smatra da ovu iznos po ovoj stavci treba smanjivati kako bi administracija preuzimala više odgovornosti na sebe. Napomenuo je da planirana sredstva koja se tiču uloge administracije nijesu u skladu sa opredijeljenom politikom Vlade, a to je smanjenje administracije u javnoj upravi. Kazao je da otvaranjem poglavlja 27, država Crna Gora preuzima veliku dugoročnu obavezu koja se mjeri velikim sredstvima, a koja se prenosi na građane Crne Gore. Sa druge strane, ističe da je Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja kvalitetno iskoristilo mogućnosti EU fondova i mišljenja je da to treba da bude putanja i za druga ministarstva. Podsjetio je na probleme opštine Herceg Novi koji se odnose na vodosnabdijevanje i predložio da se ovo pitanje pokuša riješiti što je moguće brže. Istakao je izuzetno važnu ulogu Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i sugerisao na njenom kadrovskom i stručnom jačanju iz razloga što su efekti uštede kroz tu

instituciju daleko veći, a istovremeno se brine i o kvalitetu života građana. Izrazio je očekivanje kvalitetnijeg rješenja u oblasti voda budući da su izmjenama i dopunama zakonskih rješenja formirane tri institucije koje imaju nadležnosti u oblasti voda. Istakao je da Agencija za promociju stranih investicija sa opredijeljenim iznosom sredstava ne može da promoviše Crnu Goru kao investicionu destinaciju. S obzirom, da se neki projekti realizuju kroz kreditne aranžmane sa stranim bankama, upozorio je i na promjene koje se dešavaju na tržištu kamatnih stopa, koje su prilično promjenljive, i ocijenio da treba iskoristiti uslove koji nam odgovaraju a vodeći računa o promjeni kamatnih stopa u naredne dvije godine, u smislu zamjene kredita sa većom kamatnom stopom sa kreditima koji imaju nižu kamatnu stopu, čime se ostvaruju značajne uštede. Na kraju, istakao je da posebno treba voditi računa o onima koji čine prihodnu stranu budžeta a to su preduzetnici sa jedne i turisti sa druge strane. Budući da se naplata kriznog poreza primjenjuje do kraja 2019. godine kazao je da treba razmišljati o narednim godinama kako bi jačali konkurentnost države u kojoj živimo.

Nakon obrazloženja ključnih programa i projekata Odbor je ocijenio prihvatljivim Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2019. godinu u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

2. Druga tačka dnevnog reda – TEKUĆA PITANJA

Prof. dr Petar Ivanović, predsjednik Odbora obavjestio je članove Odbora o upućenoj urgenciji Ministarstvu javne uprave, shodno dogovoru sa 38. sjednice vezano za zahtjev Agran Alije. Naime, istakao je da se radi o građaninu Crne Gore koji je tražio više puta od opštine Plav da dobije odgovor na ponudu za dodjelu zemljišta u zakup u mjesto „Babino Polje“, Opština Plav radi izgradnje etno sela. S obzirom da nije mogao da dobije odgovore, obratio se Odboru koje se dalje obratio i Opštini Plan. Nakon više urgencija bez odgovora Odbor se obratio i Ministarstvu javne uprave u čijoj nadležnosti je nadzor nad radom lokalne uprave.

Prof. dr Petar Ivanović, predsjednik Odbora obavijestio je članove Odbora da će se konsultativno saslušanje na temu „Primjena zakona o zaštiti i dobrobiti životinja sa osvrtom na zabranu upotrebe životinja u cirkusu Crne Gore“, održati u prvom kvartalu 2019. godine. Pohvalio je napore koje NVO „KORIN ANIMALS“ pokazuje u cilju rješavanja ovog problema i najavio nastavak razgovora na ovu temu.

Prof. dr Petar Ivanović, predsjednik Odbora podsjetio je na utvrđeni plan konsultativnih saslušanja zakazanih za mjesec decembar 2018. godinu.

Sjednica je zaključena u 13:00 časova.

SEKRETARKA ODBORA

mr Milena Kapa

PREDSJEDNIK ODBORA

prof. dr Petar Ivanović